

HOE EEN DEENSE
LOW-PROFILE
SERIE EEN
TOPHIT WERD

Wie vermoordde Nanna Birk Larsen?

Københavns Politigård

Sofie Gråbøl
als 'Lund'

 Het (inter)nationale succes van de Deense misdaadserie **The Killing** – vanaf maandag ook hier te zien – heeft in Kopenhagen een heus Killing-toerisme veroorzaakt. De Gids sprak met onder anderen hoofdrolspeler Morten Suurballe, alias 'Brix'.

DOOR HANS BOUMAN • FOTO'S JOHN VAN HELVERT

HET geraas van opstijgende vliegtuigen overstemt het vogelgezag. In de verte zie je hoogbouw. Amager Fælled – berken, struikgewas, bospaadjes, 's zomers rijkelijk gezegend met zangvogels – zou een stukje idyllische natuur aan de rand van Kopenhagen moeten zijn. Maar de Boeings en Airbussen bederven de pret, en zij niet alleen. Amager, een stadsdeel onder de rook van Copenhagen International Airport, is het startpunt van de Deense detectiveserie *The Killing* (Deens: *Forbrydelsen* = 'De misdaad'). *The Killing* begint op een regenachtige avond in november, met de moord op de negentienjarige Nanna Birk Larsen. In korte beeldflarden zie we haar in doodsangst door het bos

van Amager rennen, telkens achteromkijkend, terwijl ondertussen straalvliegtuigen gierend opstijgen vanaf de nabijgelegen startbaan. Nanna's lichaam wordt gevonden in een auto, die het water is ingereden. Ze is gemarteld, meermalen vaginaal en anaal verkracht en uiteindelijk vermoord. Gedurende twintig afleveringen, die twintig opeenvolgende dagen beslaan, mag de hopeeloos eigenwijze detective Sarah Lund proberen de moordzaak op te lossen. Haar onderzoek voert haar naar obscure uithoeken van de Deense hoofdstad, maar ook tot in de hoogste regionen van de gemeentelijke politiek.

Stronteland

'Het is heel goed gevonden van de filmmakers om de moord in Amager te laten plaatsvinden,' zegt Lise Lotte Frederiksen. Ze is eigenares van het eenvrouwsbedrijfje Peter & Ping, dat wandel- en bustochten door Kopenhagen organiseert, langs locaties die een hoofdrol spelen in *The Killing*. Want de serie is inmiddels internationaal zo populair dat vanuit alle uithoeken de Killing-toeristen toestromen. 'Tot 1845 vonden hier openbare executies plaats. Sindsdien heeft het een enigszins sinistere reputatie behouden. Amager wordt door sommige mensen nog steeds "Lorteøen" genoemd, "Stronteland".' Na Amager staat in Frederiksen's Killing-tour

de wijk Vesterbro op het programma, waar het moordslachtoffer woonde. 'Vesterbro was in de jaren zeventig en tachtig een wijk die werd gedomineerd door pornowinkels en prostitutie. Dat is veranderd, en een deel van de wijk begint nu voorzichtig trendy te worden.'

Theis Birk Larsen, Nanna's vader en eigenaar van een verhuisbedrijf, belichaamt die verandering. Hij heeft zich langzaam opgewerkt en op een gegeven moment verrast hij zijn gezin met de mededeling dat ze gaan verhuizen naar een keurig rijtjeshuis in Humleby, een beter deel van Vesterbro. We staan voor een woning op de hoek van Jerichausgade en Carstensgade. Drie verdiepingen, voortuintje, wit geschilderd hek. Op de achtergrond een flatgebouw van het Carlsberg-imperium. Als het gezin Birk Larsen het huis gaat bekijken, doet een van Nanna's broertjes een ontdekking in de kelder, die uiteindelijk zal bijdragen tot de ontmaskering van de dader.

Geblokkeerd

Eerder op de dag, in restaurant Søren K, spreken we Morten Suurballe. Hij speelt in de serie de rol van de stugge, schijnbaar emotionele hoofdinspecteur Lennart Brix, de directe chef van Sarah Lund (Sofie Gråbøl). Brix en Gråbøl zijn de enige acteurs die een vooraanstaande rol spelen in alledrie de seizoenen van *The Killing* (het derde seizoen gaat in Denemarken eind september van start), Suurballe (ook in het Deens een opvallende naam) is nog altijd verbaasd over het grote internationale succes van de serie. 'Vooral de populariteit in Groot-Brittannië is opmerkelijk. Ze maken daar immers zelf uitstekende misdaadseries. Wie had verwacht dat een *low profile* gebrachte serie, Deens gesproken met Engelse ondertiteling, daar tegen het eind hogere kijkcijfers zou halen dan *Mad Men*?' Een voorzichtige verklaring heeft Suurballe wel. 'Ik denk dat het te maken heeft met het *new feminism* in Groot-Brittannië, een beweging die nog niet echt een gezicht had, maar

waar de figuur van Sarah Lund prachtig in paste. In veel opzichten vertoont Lund gedrag dat we traditioneel met mannen associëren, meent Suurballe. 'Ze gaat geheel op in haar werk, heeft moeite dat met een gezinsleven te combineren. Lund schuwt het conflict met mannen niet. Sterker: ze lijkt het op te zoeken. De gedachte te worden ontslagen schrikt haar niet af, ze is emotioneel geblokkeerd, maar heeft een onmiskenbaar instinct voor het oplossen van ingewikkelde zaken. Kortom: een fascinerende, gecompliceerde persoonlijkheid. Maar niet echt sympathiek. Dat geldt trouwens voor de meeste personages in *The Killing*.' Zijn eigen rol omschrijft hij als die van een *dark horse*. 'Lennart Brix is de opvolger van een oudere hoofdinspecteur die zeer gezagsgetrouw maar weinig effectief leiding gaf. Brix ziet de functie als een strategische carrièrestap en wil zo snel mogelijk hogerop. De tegendraadsheid van Lund past daar absoluut niet in. Maar als hij beseft dat Lund talenten

